

नास्टमा कम्प्युटर
इन्जिनियरिङ,
बिस्नेस, बिबिसि
र सिभिल
इन्जिनियरिङका साथै
अब MBA पनि।

नास्ट कलेज

धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक

भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय
नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने
काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा
अन्त्य गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २२ अंक २६२ वि.सं. २०८१ चैत ३१ गते अँट्वार थारु सम्वत (२६४८) [Sunday 13 April 2025] (मोल रु. ५।- पेज ४)

'राजावादी भ्रम फैलैना काम करलै' फरार १३ जाने प्रतिवादी पक्राउ

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ३० चैत। नेकपा एमालेके
महासचिव शंकर पोखरेल गणतन्त्रपाठे
देशमे कुछ नैहुइल कहिके राजावादी भ्रम
फैलैना प्रयास कैटी रहल बटैले बाटै।

उहाँ पञ्चायत ओ अब्बेक
व्यवस्थाके परिवर्तन हेरेबर गरिबीके
अवस्था हेरेलेसे किल पुगना बटैले।
पञ्चायतके समयमे धनगढी ओ गरिबके
खट्टा २३ गुणा ढेर रहे। अब्बे ८
गुणामे भरल बा, समानता ओरके यात्रा
यी समाजमे आधे बहल उल्लेख करलै।
कैलालीके धनगढीमे एमालेके
केन्द्रीय कमिटीके आहुवानमे प्रदेश
समितिसे आयोजना करल विशेष
जनसभाहे सम्बोधन कैटी महासचिव
पोखरेल काठमाडौंके तीनकुनेमे आतंक
मचुइया योजनाकारहे कानूनके कठघरामे
लान्ना प्रक्रिया सुरु हुइल बटैले।

उहाँ सुदूरपश्चिममे विकासके गतिमे
आधे बहल बटैले। उहाँ गेटा मेडिकल
कलेज सञ्चालनके लाग अन्तिम चरणमे
रहल उल्लेख करलै। देशमे सक्त
आइल बेला बिगतमे एमाले ओ कांग्रेस
एक हुइल उल्लेख कैटी गणतन्त्र

जोगाइक लाग दुई पार्टीके मुख्य
जिम्मेवारी रहल बटैले।

ओस्टके नेकपा एमालेके उपाध्यक्ष
युवराज जवाली राजा लानब कना ओ
बिरेन्द्र शाहके वंश लानब कना अक्के
रहल बटैले। एमाले सुदूरपश्चिम प्रदेश
समितिसे आयोजना करल विशेष सभाहे
सम्बोधन कैटी उपाध्यक्ष जवाली राजा
लान्ना कौनो सम्भावना नैरहल बटैले।

विशेष सभाहे सम्बोधन कैटी
उपाध्यक्ष जवाली कुछ मण्डले विकासहे
समेत पाछे धकेलना कुचस्टाके साथ
राजाके बात कैटी रहल कहटी उ नेपाली
जनता स्वीकारे नैसक्ना दावी करलै।

राजाके शासन ओ जनताके शासन
बिच तुलना कैना आग्रह कैटी उपाध्यक्ष
जवाली राजा जनताउपर दमन बाहेक
कुछ नैकरल बटैले। फेनसे पुर्व राजा
जनभावना विपरित बोलके देशमे
अराजकता मचाइ खोजल कहटी उहाँ
जनमतके कदर कैना आग्रह करलै।

ओहे कार्यक्रमहे सम्बोधन कैटी
उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री
दामोदर भण्डारी मुलुकके समग्र विकास
लाग सरकार योजनाबद्ध रूपमे आधे
बहल बटैले। उहाँ देशके सन्तुलित
विकासके लाग लगानीके वातावरणहे
थप अनुकूल बनैना सरकारसे नीतिगत

सुधार करल उल्लेख करलै।

सरकारसे औद्योगिक पूर्वाधार
विकासमे विशेष जोड डेहल ओरसे
औद्योगिक क्षेत्रके स्थापना ओ स्तरोन्नति,
सडक ओ यातायातके विकासलागत
विषयहे उच्च प्राथमिकता डेहल बटाइल
रहित। "आर्थिक विकासके लाग
औद्योगिक विकास जरूरी बा, उत्पादन
ओ उत्पादकत्व तथा निर्यात वृद्धि कैना
प्रमुख उद्देश्य राखके नीतिगत सुधार
कैटी आइल बाटी", उहाँ कहलै। मन्त्री
भण्डारी सरकारसे उद्योगके विकास ओ
आर्थिक समृद्धिके लक्ष्य हासिल स्वदेशी
उत्पादनहे प्रोत्साहन कैना, आयात
प्रतिस्थापन कैना ओ निर्यात प्रवर्धन कैना
टमान नीतिगत कार्यक्रमके प्रयास सुरु
करल बटैले।

देशमा महत्वपूर्ण राष्ट्रिय
गौरवके आयोजनाके काम गति लेटी
रहल बटैले उहाँ सरकारसे रोजगारी
सृजनाके अवसरहे फेन प्राथमिकतामा
राखल बटैले।

राजनीतिक अस्थिरताके कारण
देशमे विकास निर्माणके काम गति लिन
नैलेहे सेकल ओरसे राजनीतिक स्थिरता
ओ विकास निर्माण कैना दुई बरवार
दल मिलके सरकार बनाइ परल उहाँके
कहाइ रहे। उहाँ दोधरा-चाँदनी सुकखा
बन्दरगाह स्थापना होसेकल उल्लेख कैटी
गेटामे सहिद दशरथबन्द स्वस्थ विज्ञान
विश्वविद्यालयके काम अन्तिम चरणमे
पुगल बटैले।

आगलागीपीडितहे सहयोग

अछाम, ३० चैत। जयगढ बजारमे
आगजनीसे पीडितहे टमान निकाय ओ
व्यक्तिहे सहयोग जुटे लागल बावै।
अग्निपीडितहे प्रदेश सरकार, स्थानीय
तह, राजनीतिक दल ओ व्यक्तिगत रूपमे
समेत सहयोग जुटे लागल हो।

जयगढ बजारमे हुइल
आगलागीपीडितहे सुदूरपश्चिम प्रदेश
सरकारसे ५० लाख रकम डेना हुइल
बावै। ओस्टके स्थानीय बान्नीगढी
जयगढ गाउँपालिकासे तत्काल राहतके
लाग छ लाख रुपियाँ डेना निर्णय हुइल
बा। राहतके लाग कहटी नेकपा (एमाले)
अछामसे आगजनीपीडितके लाग एक
लाख ११ हजार ओ नेपाली कांग्रेस
अछामसे एक लाख रकम सहयोग कैना

घोषणा करले बाटै।

आगलागीपीडितके लाग पञ्चदेवल
विनायक नगरपालिकासे एक लाख रुपियाँ
सहयोग कैना हुइल बा। ओस्टके
मंगलसेन नगरपालिकाके प्रमुख
पदमबहादुर बोहोरा एक महिनाके
सेवासुविधा प्रदान कैना घोषणा करल
बाटै। स्थानीय पत्रकार धनराज साउद
ओरै पसल बचाइक लाग आपन घर
भक्तकैना सहयोग करुइयाहे १० हजार
सहयोग कैना घोषणा करल बावै।

मंगर रात करिब ७:३० बजे ओर
आगलागी होके २३ घरमे रहल ३५ ठो
पसल जरके नष्ट हुइल बान्नीगढी
जयगढ गाउँपालिका जानकारी डेहल
बावै। जयगढ बजारमे हुइल आगलागीमे

सात करोडसे ढेरके क्षति हुइल
अनुमान कैके फेन विस्तृत रूपमा विवरण
संकलन हुइटी रहल भण्डारीके कहाइ
रहल बावै।

बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिकासे
पीडितके तत्कालके लाग व्यवस्थापन
होसेकल ओरसे दीर्घकालिन व्यवस्थापनके
लाग सरकारी ओ अन्य क्षेत्रसँग
समन्वय हुइटी रहल विज्ञप्ति प्रकाशित
करल बा।

गाउँपालिकाके अध्यक्ष टेकबहादुर
साउदके हस्ताक्षरित विज्ञप्तिमे आगलागी
नियन्त्रणके लाग दमकल सहयोग कैना
मंगलसेन नगरपालिका, नेपाली सेना,
नेपाल प्रहरी ओ सशस्त्र प्रहरी, स्थानीयहे
धन्यवाद डेहल बा।

खाना पकाउने ग्याँस प्रयोगमा सावधानी अपनाऔं।

- सलाई, लाइटरजस्ता प्रज्वलनशील सामग्री बालबालिकाले भेटने गरी नराखौं,
- ग्याँस बालेर भान्साकोठा छाडेर नजाऔं,
- ग्याँस सिलिण्डरलाई सकेसम्म भान्सा कोठाभन्दा बाहिर राखौं,
- प्रयोग मिति यकीन गरेर मात्र ग्याँस सिलिण्डर खरिद गरौं,
- ग्याँस सिलिण्डरको पाइप समय-समयमा जाँच गरौं,
- आवश्यकताभन्दा बढी ग्याँस सिलिण्डर सञ्चय नगरौं,
- कुनै खराबी वा टुटफूट भए तुरुन्त मर्मत गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरु

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुस्के, पेट दुस्के समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुस्के तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि साँझ ५ बजेसम्म)

डा. सुमन चौधरी

MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308
कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

धनगढी
संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

१ (राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) ७ सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सतपाठक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सतपाठक : राम दहित (९८४८४९४४७८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुला सतपाठक : कृष्णराज सर्वहारी

काण्ठी सल्लाहकार : अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी

व्यवस्थापक सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधान कार्यालय: ध.न.पा.-८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८२२६४९६०१)

हसुलिया शाखा: नरेन्द्र चौधरी (९८४८५४३०३६)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समेजी अफसेट प्रेस, वेहडी, धनगढी

अवैध काठसहित दुई जाने पक्राउ

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, ३० चैत । कैलाली ओ कञ्चनपुरसे अवैध काठ बरामद कैगल बा ।

कैलालीके जानकी गाउपालिका वडा नं. ७ चिनिम चौराह सडकखण्डमे जिल्ला कैलाली टीकापुर नगरपालिका वडा नं. १ वनगाउँ बैठना वर्ष ३५ कोटेक बहादुर घर्तीमगरसे चलाइल से. १. २. २८६३ नम्बरके ट्याक्टर काठसहित पक्राउ करल हो ।

अवैध रूपमे सिमल जातके काठ गोल्या थान १० (७९.८६ क्युफिट)अब्जाजी रु. १९,९६५- बराबरके काठ ओसारपोसार करटी रहल अवस्थामे इलाका प्रहरी

कार्यालय टीकापुर, कैलालीसे खटल प्रहरी टोली फेला पारके काठ, टेक्टर ओ चालकहे नियन्त्रणमे लेहल हो ।

ओस्टे कञ्चनपुर कृष्णापुर नगरपालिका वडा नम्बर ४ क्याम्पस टोलसे उहे ठाउँ बैठना वर्ष अ.५.७ के कर्णबहादुर बोहरा गाडामे (डल्लब) लोड करके ल्यन्टी करल सिमल जातके ४ (चार) गोल्या १२ क्युफिट ओ साल जातके दुई बल्ली ५ क्युफिट अब्जाजी मुल्य २५ हजार बराबरके अवैध काठ फेला पारके गोरे सहितके डल्लबर मनेसहित नियन्त्रण लेके सब डिभिजन वन कार्यालय कृष्णापुर कञ्चनपुरके जिम्मा लगाइल हो ।

शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमे पर्यटक वृद्धि

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, ३० चैत । सुदूरपश्चिम प्रदेशके प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रमे शुक्लाफाँटा एक हो । कञ्चनपुर जिल्लामे रहल शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमे जंगली जनावरके अवलोकन करे मिलट ।

हिउँद तथा बर्खाके समयमे जंगल प्रवेशमे समस्या हुइठ । कार्तिक महिनासे अन्तिम जेठसम राष्ट्रिय निकुञ्जमे पर्यटक अवलोकन भ्रमण करे सेकठे । शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जके प्रमुख मनोजकुमार शाह सहज प्रवेश रहल बटैले । उहाँ कहलै, 'राष्ट्रिय निकुञ्ज भिटर प्रवेश व्यवस्था सहज बा । पर्यटक हमार गेटमे साधन मिलट । उ साधन ओ भाडामे लैजाइ सेकठे । बिना भ्रन्फट

उहाँहुके जनावर हेरे सेकठे ।'

कञ्चनपुरके शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमे बाघ, गैंडा, हाठी, चितुवा, भालु, बाहसिंगा टमान प्रजातिके चिरै तथा घाँसे मैदानके अवलोकन करे मिलट । जंगली जनावर तथा प्रकृति प्रेमी शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज अवलोकन भ्रमणके लाग अइना करल बाटै ।

फाँटमे सयौंके संख्यामे डेखजैना बाहसिंगा शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जके प्रमुख आकर्षक हुइठ । प्रकृतिके सुन्दर दृश्य शुक्लाफाँटामे डेखे सेकठे । उहाँ कहलै, 'पर्यटकके लाग आकर्षण नै आकर्षण बाटै । प्रकृतिमे रुचि हुइले गैंडा, बाघ, हाठी लगायतके जनावर डेखे मिलट । सयौंके संख्यामे बाहसिंगा बाटै ।'

कान्द्रामे डुबके बालकके मृत्यु

पहुरा समाचारवाता
चैत्र, ३० सुखड । कैलालीके घोडाघोडी नगरपालिका-११, सिसैयास्थित कान्द्रा लडियामे डुबके एक बालकके मृत्यु हुइल बा ।

मृत्यु हुइनामे विनोद कडायतके १३

वर्षिया छावा उपेन्द्र कडायत रहल इलाका प्रहरी कार्यालय सुखड जानकारी डेले बा । इलाका प्रहरी कार्यालय सुखडके प्रमुख प्रहरी निरीक्षक दीर्घबहादुर साउँद लहेना क्रममे डुबके बेपत्ता हुइल कडायतके शव फेला परल बटैले ।

फरार १३ जाने...

प्रहरी कार्यालय दिपायल, डोटीसे खटल प्रहरी टोली हुकाने घर-ठगानासे शुक्रके साढे ११ बजे पक्राउ करके अदालतमे पेश करल हो ।

ओस्टे फौसला कार्यान्वयनके सिलसिलामे जिल्ला अदालत डोटीके २०७८ कार्तिक २८ गतेके फौसलासे

बालविवाह मुद्दामे १ वर्ष ५ महिना ९ दिन कैद सजाय तोक्के फरार प्रतिवादी जिल्ला डोटी जोरायल गा.पा. वडा नं.-३ ब्रह्म बैठना वर्ष ५५ के तिलक ओलीहे इलाका प्रहरी कार्यालय जोरायल, डोटीसे खटल प्रहरी टोलीसे जिल्ला डोटी जोरायल गा.पा.वडा नं. ३ चनकट्टे बजारसे शुक्रके साढे ६ बजे पक्राउ करल हो ।

वन्यजन्तु संरक्षणके राष्ट्रिय दायित्व

नेपाल विश्व मानचित्रमे ०.१ प्रतिशत भूभाग ओगटल छोट मुलुक रलेसे फेन इन्डो मलायन ओ प्यालियाट्रिक जैविक भूमण्डलीय क्षेत्रके दोसाँधमे परना होके परापूर्वकालसे वन्यजन्तुके लाग प्रसिद्ध रहे । मल्लकालमे नेपालसे मह, कस्तूरी ओ जडीबुटीके निकासी करजाए । पृथ्वीनारायण शाहके दिव्योपदेशमे अपन देशके सामान, जडीबुटी विदेश लगके नगद नन्ना "अपन देसके जिनिस्, जरिवुटि देस लैजैना ओ नगद बैचनु" कना रहल बा । नेपालमे स्तनधारी वन्यजन्तुके २०८ प्रजाति, चिरैके ८९० प्रजाति, सापके १२३ प्रजाति, उभयचरके ५५ प्रजाति, माछाके २३० प्रजाति, पुतलीके करिब ६५१ प्रजाति ओ फूल फुल्ना वनस्पतिके करिब ६,९७३ प्रजाति अभिलेख करल बा ।

वन्यजन्तु संरक्षणके लाग मूल कानूनके रूपमे राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन-२०२९ बा कलेसे उ अन्तर्गत टमान नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, रणनीति ओ मापदण्ड बनल बा । वन्यजन्तु संरक्षणमे सहयोग पुगैना अन्य ऐनमे राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष ऐन-२०३९, संकटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिके अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियन्त्रण ऐन-२०७३, वन ऐन-२०७६ ओ वातावरण संरक्षण ऐन-२०७६ रहल बा । वन्यजन्तु संरक्षणके काममे सब सरोकारवालाके सहभागिता जुटैना राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति नेपालके गठन करना कानुनी व्यवस्था करल बा कलेसे वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण आदेश-२०८० जारी करल बा ।

नेपालमे कौनो संस्था, निकाय वा स्थानीय तहसे चिडियाखाना सञ्चालन करे पैना कानुनी व्यवस्था बा कलेसे व्यक्ति वा संस्थासे व्यावसायिक रूपमे वन्यजन्तुके पालन, प्रजनन ओ उपयोग ओ शत्रुसे बचन मौसम अनुसार बसाई सरना करठे । संरक्षित क्षेत्रसे बाहिरके वनमे वन्यजन्तु संरक्षणके कामसे प्राथमिकता नैपाइल ओरसे वन्यजन्तुके चोरीसिकार बहल बा । संरक्षित क्षेत्रमे भ्रमण करना पर्यटकके संख्या बहलसंगे मध्यवर्ती क्षेत्रमे पर्यटन व्यवसाय फस्टाइल बा ओ संरक्षित क्षेत्र घना मानव बस्तीसे घेरल गैल बा । अइसिके मध्यवर्ती क्षेत्रके भू-उपयोगमे परिवर्तन आइलसंगे वहाँके जैविक मार्ग टुटल बा ओ मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व बहल बा । अन्यधिक दोहन ओ प्रदूषणके कारण सिमसार क्षेत्रके उत्पादकत्व भर घटल बा ।

वन्यजन्तु संरक्षण कठिन कार्य हो । अब्बे वन्यजन्तु संरक्षणमे देखापरल मुख्य चुनौती वन्यजन्तुके चोरीसिकार, बहल अप्राकृतिक मृत्युदर, वन डडेलो, सिमसार क्षेत्रके विनाश, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व, विकास ओ वातावरणबिच सन्तुलन कायम ढरे नैसेकना एवं तीन तहके

नेपालसे चोरीसिकार ओ वन्यजन्तुके आखेटोपहार ओसारपसारमे संलग्न व्यक्तिहे पक्राउ कैके कडा कानुनी कारबाही करटि आइल बा । वन्यजन्तुके जीवविज्ञानके बारेमे चाहल अनुरूपके अनुसन्धान करे सेकल नैहो । यकर जिम्मा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष नामके गैरसरकारी संस्थाहे डेहल बा । यी संस्थासे एकाध वन्यजन्तुबाहेक अन्य वन्यजन्तुके विद्यमान अवस्था का कैसिन बा कना विषयमे अध्ययन नैकल ओरके राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन-२०२६ के अनुसूची १ मे रहल संरक्षित वन्यजन्तुके सूचीहे ५० वर्ष बिटलेसे फेन परिमार्जन करे सेकल नैहो । पर्याप्त अध्ययनके अभावमे संकटापन्न अवस्थामे पुगल ओत, मलाहा बिलार, थार, चितुवा जैसिन स्तनधारी वन्यजन्तु, डंगर गिद्ध ओ छोट खैरो गिद्ध जैसिन पक्षी, कछुवा जैसिन सरिसृप ओ पाहा जैसिन उभयचरहे संरक्षित वन्यजन्तुके सूचीमे सूचीकृत करे सेकल नैहो । फलस्वरूप व्यापारिक महत्व रहल चितुवा जैसिन वन्यजन्तुके चोरीसिकार सामान्य दण्ड जरिबाना तिरके सहजिल उम्कैना करल बा ।

करे सेकना कानुनी व्यवस्थासमेत करल बा । नेपालके संविधानसे वन्यजन्तु संरक्षणके कामशे संघ, प्रदेश ओ स्थानीय तहके अधिकारके साभ्ना सूचीमे ढरल बा । प्रदेश ओ स्थानीय तह समेत वन ऐन-२०७६ के अधिनमे रहिके वनसम्बन्धी अपन-अपन कानून बनैले बा । प्रदेश ओ स्थानीय तहके संस्थागत क्षमता कमजोर रहल ओरसे वन्यजन्तु संरक्षणके काम प्राथमिकता पाइ सेकल नैहो ।

वन्यजन्तु संरक्षण कठिन कार्य हो । अब्बे वन्यजन्तु संरक्षणमे देखापरल मुख्य चुनौती वन्यजन्तुके चोरीसिकार, बहल अप्राकृतिक मृत्युदर, वन डडेलो, सिमसार क्षेत्रके विनाश, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व, विकास ओ वातावरणबिच सन्तुलन कायम ढरे नैसेकना एवं तीन तहके

संरकारबिच समन्वय ओ सहकार्यके अभाव रहल बा । अइसिन चुनौतीसंग जुधन नेपाल प्रहरीके केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोहे वन्यजन्तु अपराध हेरना जिम्मेवारी तोकल बा कलेसे भौतिक पूर्वाधारके कारण हुइना करल वन्यजन्तुके अप्राकृतिक मृत्युदरहे घटैना वन्यजन्तुसूत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका-२०७८ लागु करल बा ।

अबबे नेपालके कुल भूभागके ४४.७४ प्रतिशत अर्थात् ६६ लाख हेक्टर वन क्षेत्र रहल ओरसे वन्यजन्तुके संख्या बहल बा । कुल वन क्षेत्रमध्ये १८ प्रतिशत अर्थात् बाह्र लाख हेक्टर वन क्षेत्र संरक्षित क्षेत्रभितर परठ कलेसे संरक्षित क्षेत्रबाहेर ५४ लाख हेक्टर वन रहल बा । चितुवा, सालक ओ रेडपान्डा संरक्षित क्षेत्रभितरसे बाहिरके वनमे ढेर रहल बा । हात्तीके अधिकांश विचरण क्षेत्र संरक्षित क्षेत्रबाहेरके वनमे रहल बा । हात्तीके संरक्षणके लाग भूपरिधि स्तरमे वन्यजन्तु संरक्षणके काम करेपरना रहठ । वन्यजन्तु आहारा, पानीके खोजी

संरकारबिच समन्वय ओ सहकार्यके अभाव रहल बा । अइसिन चुनौतीसंग जुधन नेपाल प्रहरीके केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोहे वन्यजन्तु अपराध हेरना जिम्मेवारी तोकल बा कलेसे भौतिक पूर्वाधारके कारण हुइना करल वन्यजन्तुके अप्राकृतिक मृत्युदरहे घटैना वन्यजन्तुसूत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका-२०७८ लागु करल बा ।

विचार पशुपति अधिकारी

अबबे सञ्चालन करटि आइल संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम प्रभावकारी हुइ नैसेकके सर्वसाधारण जनताहे कौनो वन्यजन्तुके कैसिक उद्धार करना कना आधारभूत ज्ञानके कमी बा । उहिनसे मृग प्रजातिके उद्धार कार्य प्रभावकारी हुइ सेकल नैहो । अब्बे वनसे गाउँघर ओ खेतबारीमे निकरल रतुवा मृग, चित्तलहे पकरके सुरक्षित वासस्थानमे छोरेना करल बा । अइसिके छोरेल मृगमध्ये तुरुन्ते छोरेनाबाहेक औरे सब मृग मरना करल बाटै । मृग प्रजातिमे क्यान्चर मायोपेथी कना हृदयाघातके समस्या अन्यधिक ढेर हुइना करठ । टबेभारे कौनो घाउ, चोटपटक नैलागल मृग फेन लम्मा समयसम मनेन्के सम्पर्कमे ढरलमे हृदयाघातके कारण मरना करठे ।

नेपालसे चोरीसिकार ओ वन्यजन्तुके आखेटोपहार ओसारपसारमे संलग्न व्यक्तिहे पक्राउ कैके कडा कानुनी कारबाही करटि आइल बा । वन्यजन्तुके जीवविज्ञानके बारेमे चाहल अनुरूपके अनुसन्धान करे सेकल नैहो । यकर जिम्मा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष नामके गैरसरकारी संस्थाहे डेहल बा । यी संस्थासे एकाध वन्यजन्तुबाहेक अन्य वन्यजन्तुके विद्यमान अवस्था का कैसिन बा कना विषयमे अध्ययन नैकल ओरके राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन-२०२९ के अनुसूची १ मे रहल संरक्षित वन्यजन्तुके सूचीहे ५० वर्ष बिटलेसे फेन परिमार्जन करे सेकल नैहो । पर्याप्त अध्ययनके अभावमे संकटापन्न अवस्थामे पुगल ओत, मलाहा बिलार, थार, चितुवा जैसिन स्तनधारी वन्यजन्तु, डंगर गिद्ध ओ छोट खैरो गिद्ध जैसिन पक्षी, कछुवा जैसिन सरिसृप ओ पाहा जैसिन उभयचरहे संरक्षित वन्यजन्तुके सूचीमे सूचीकृत करे सेकल नैहो । फलस्वरूप व्यापारिक महत्व रहल चितुवा जैसिन वन्यजन्तुके चोरीसिकार सामान्य दण्ड जरिबाना तिरके सहजिल उम्कैना करल बा । जलवायु परिवर्तनसे वन्यजन्तु संरक्षणमे कैसिन असर पारे सेकल कना विषयमे अध्ययन हुइल नैहो । साथे परस्थानीय ओ वंशाणु परिवर्तन करल जीवजन्तु, वनस्पतिसे रैथाने वन्यजन्तुहे जोगैना अवलम्बन करेपरना जैविक सुरक्षाके उपायबारेमे अध्ययन अभाव बा ।

अन्त्यमे, वन्यजन्तु हमार राष्ट्रिय सम्पति हो ओ यकर संरक्षण करना हमार राष्ट्रिय दायित्व हो । नेपालसे वन्यजन्तुके दिगो उपयोगमार्फत हरित अर्थतन्त्रके निर्माण करे सेकना अथाह सम्भावना रहल बा । ओकर लाग संघ, प्रदेश ओ स्थानीय तिन तह एवं वन समूह, निजी ओ सहकारी क्षेत्रबिचके अन्तरसम्बन्ध ओ कार्यात्मक क्षमताहे मजबुत कराके समृद्धि हासिल करना योजना तर्जुमा करे परठ ।

साभार: गोरखापत्र दैनिकसे

डिवश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बना सक्नु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनेके ।

सीप सिक्की, स्वरोजगार बनी विद्यार्थी ओ गुणमे अउईयाहुकनहे विशेष छुटसहित... हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहरुकनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।

नोट: साथे बुरसे अउईया विद्यार्थीके लाग बैट्टना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्नु सिकाह विद्यार्थीहरुकनहे सम्पर्क नैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।

धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४९०२३७ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायत अन्य जनजातिके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके फे लिख्के पठाइ सेकिठ । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्ति, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ । -सम्पादक

जरूरी टेलिफोनके प्रायोजक:

हमार यहाँ बोल्लर सुनिनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहवी ।

नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।

प्रो.रमेश चौधरी केभी मासु पसल

बैयावेहडी चौक, धनगढी कैलाली शारद उर्मावि लगगे मो. ९८९९६३५६८०

एकुलेन्स नम्बर ९८५४६८९६९७, ९८५८४३७०९८, ९८५४६०८०५६, ९८५४६८०००६८, ९८५४६६०२२५

प्रहरी अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९३०९ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९३०९, ९०० वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९३०९, ९१०

ईपिका अन्तरीया ०९१-५४०९२३ त्रिभुवन प्रहरी चौकी ०९१-५२९९२३ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९९५३

ईपिका मसुरिया ०९१-४०२०३४ ईपिका चौमाला ०९१-६९२५७९

ईपिका लक्की ०९१-५४०९९९ ईपिका मजली ०९१-५८०९९९

ईपिका सुखड ०९१-५२९९६६ ईपिका मालाखेती ०९१-५४०९२२

ईपिका फल्टरे ०९१-६९०३३० ईपिका हसुलिया ०९१-५२९९४५

ईपिका पाण्डेन ९७४९०९४९०५ सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६

ईपिका टीकापुर ०९१-५६०९९९ स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८

नेपाल राष्ट्र बैंक ०९१-२९३२२ नवजिवन बैंक ०९१-५२३६५३

कृषि विकास बैंक ०९१-५२९२३५

मालिका विकास बैंक ०९१-५२९३३८ बैंक अफ काठमाडौं ०९१-५२३३८६

बैंक अफ एसिया ०९१-५२५६५०

नेपाल बलादेश बैंक ०९१-५२९७८५ सिटिजन बैंक ०९१-५२७८८५

कुम्भारी बैंक ०९१-५२६०३८

सनाराईज बैंक ०९१-५२५८४०

नेपाल इन्जिनेरिङ बैंक ०९१-५२३७०६

एनएमबी बैंक लि. ०९१-५२९२९६

सरकारी कार्यालय जिल्ला प्रशासन ०९१-५२९६०९

जिल्ला विकास ०९१-५२३५६७

नगरपालिका ०९१-५२९४२९

मालपोत ०९१-५२९३०९, नापी शाखा ०९१-५६०४०२

कृषि विकास ०९१-५२३२५५, भूमि सुधार ०९१-५२९२५७

जिल्ला हुनाक ०९१-५२९५५२, नेपाल बाल संगठन ५२३६६५

अग्रयताल सेती अञ्चल ०९१-५२९७७९

नवजिवन ०९१-५२९३३३/५२९७३३

विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३६३५

पद्मा धनगढी ०९१-५४०३५५

सेवा नर्सिङ होम अन्तरीया ०९१-५४०७९७

एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०९८०८९

घोडाघोडी अस्पताल सुखड ०९१-६९४७०७

टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०५५०

दमकल १०९ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२९३३३

कैलाली उ.बा.संघ ५२९३३७, ५२९३९७

एम्बुलेन्स : ५२९६००

साभुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४५५५५०

विद्युत : ५२९९४५

दिनेश नेटल ०९१-५२९३९२

होटल

जिनेटी ०९१-५२९९९८/५४७९३९

जगदम्बा ०९१-५२३५२०, विभा ०९१-५२३७३

तरुणा ०९१-५२३६९३, सनलाईट ०९१-५२९४३६

वल्ड लिंक धनगढी : ५२०५५५

बालुवाटो ०९१-५२३३३०/५२७९९०

नेपाल पत्रकार महासंघ ५२७९२२

शैक्षिक संस्था

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२९२२३

सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३९१२

पेशेवर बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२९०७९

राजनीतिक पार्टी

नेपाली क्रोडिय कार्यालय : ५४७९५५

नेकपा (एमाले) कार्यालय : ५२९०९०

समाचार काउन्सिल धनगढी : ०९१-५२९२५२

एफ.एल

दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ट्ज धनगढी ०९१-५२६०७९

निक्षेप परिचालन तथा कर्जा प्रवाह बहल

काठमाडौं, ३० चैत । चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ के आठ महिनामा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहल निक्षेप दुई खर्ब ७७ अर्ब २३ करोड अर्थात् ४.३ प्रतिशत बहल बा । नेपाल राष्ट्र बैंकसे सार्वजनिक करल आव २०८१/८२ के आठ महिनाके तथ्यांक अनुसार आघेक वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन निक्षेप चार अर्ब ३५ अर्ब ८७ करोड अर्थात् ७.६ प्रतिशत बहल रहे ।

वार्षिक विन्दुगत आधारमे २०८१ फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहल निक्षेप ९.५ प्रतिशत बहल बा । गैल फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थाके कुल निक्षेपमे चल्ती, बचत ओ मुद्दती निक्षेपके अंश क्रमशः ५.४ प्रतिशत, ३५.३ प्रतिशत ओ ५९.७ प्रतिशत रहल बा ।

आघेक वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन अंश क्रमशः ६.५ प्रतिशत, २८.० प्रतिशत ओ ५८.७ प्रतिशत रहे । गैल फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थाके कुल निक्षेपमे संस्थागत निक्षेपके अंश ३५.४ प्रतिशत बा । आघेक आवके फागुन मसान्तमे अइसिन निक्षेपके अंश ३६.५ प्रतिशत रहल रहे ।

अस्टेक, समीक्षा अवधिमे बैंक तथा वित्तीय संस्थासे निजी क्षेत्रमे प्रवाहित कर्जा तीन खर्ब चार अर्ब ८२ करोड अर्थात् छ प्रतिशत बहल बा । आघेक

वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन कर्जा एक खर्ब ९९ अर्ब ५० करोड अर्थात् ४.२ प्रतिशत बहल रहे ।

वार्षिक विन्दुगत आधारमे गैल फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थासे निजी क्षेत्रओर प्रवाहित कर्जा ७.७ प्रतिशत बहल बा । गैल फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थासे निजी क्षेत्रमे प्रवाहित कर्जामध्ये गैरवित्तीय संस्थागत क्षेत्रओर प्रवाह हुइल कर्जाके अंश ६३.२ प्रतिशत ओ व्यक्तिगत तथा घरपरिवार क्षेत्रओर प्रवाह हुइल कर्जाके अंश ३६.८ प्रतिशत रहल बा ।

आघेक वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन अंश क्रमशः ६३.२ प्रतिशत ओ ३६.८ प्रतिशत रहल रहे । समीक्षा अवधिमे निजी क्षेत्रओर प्रवाहित कर्जामध्ये वाणिज्य बैंकके कर्जा प्रवाह ६.३ प्रतिशत, विकास बैंकके ३.१ प्रतिशत ओ वित्त कम्पनीके कर्जा प्रवाह ५.७ प्रतिशतसे

बहल बा । गैल फागुन मसान्तमे बैंक तथा वित्तीय संस्थाके लगानीमे रहल कर्जामध्ये चालु सम्पत्ति (कृषि तथा गैरकृषिजन्य वस्तु) के सुरक्षणमे १४.५ प्रतिशत रहल बा कलेसे घरजग्गा धितो सुरक्षणमे ६५.२ प्रतिशत रहल बा ।

आघेक आवके फागुन मसान्तमे अइसिन धितोमे प्रवाहित कर्जाके अंश क्रमशः ११.७ प्रतिशत ओ ६७.५ प्रतिशत रहल रहे । चालु आव २०८१/८२ के आठ महिनामे बैंक तथा वित्तीय संस्थाके लगानीमे रहल कर्जामध्ये औद्योगिक उत्पादन क्षेत्रओरके कर्जा ९.३ प्रतिशतसे, निर्माण क्षेत्रओरके कर्जा ९.५ प्रतिशत, थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रओरके कर्जा ४.४ प्रतिशत, यातायात, सञ्चार तथा सार्वजनिक सेवा क्षेत्रओरके कर्जा ७.८ प्रतिशत, सेवा उद्योग क्षेत्रओरके कर्जा ८.० प्रतिशत ओ उपभोग्य क्षेत्रओरके कर्जा ६.७ प्रतिशत बहल बा । समीक्षा

अवधिमे बैंक तथा वित्तीय संस्थासे प्रवाहित कर्जामध्ये आवधिक कर्जा ३.७ प्रतिशत, मार्जिन प्रकृतिके कर्जा ३१.५ प्रतिशत, ट्रस्ट रिसिट (आयात) कर्जा ५८.१ प्रतिशत, हायर पर्चेज कर्जा ४.७ प्रतिशत, नगद प्रवाह कर्जा ३.६ प्रतिशत ओ रियल स्टेट कर्जा (व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जासमेत) ५.९५ प्रतिशत बहल बा कलेसे अधिविकर्ष कर्जा १२.६ प्रतिशत घटल बा ।

कुल आन्तरिक कर्जा १.८ प्रतिशत बहल

चालु आव २०८१/८२ के आठ महिनामे कुल आन्तरिक कर्जा १.८ प्रतिशत बहल बा । आघेक वबरसके ओहे अवधिमे उ कर्जा चार प्रतिशत बहल रहे । वार्षिक विन्दुगत आधारमे गैल फागुन मसान्तमे अइसिन कर्जा ३.९ प्रतिशत बहल बा ।

समीक्षा अवधिमे मौद्रिक क्षेत्रके सरकारउपरके खुद दाबी २२.२ प्रतिशत घटल बा । आघेक वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन दाबी ४.९ प्रतिशत घटल रहे । वार्षिक विन्दुगत आधारमे गैल फागुन मसान्तमे अइसिन दाबी १४.३ प्रतिशत घटल बा । समीक्षा अवधिमे मौद्रिक क्षेत्रके निजी क्षेत्रउपरके दाबी ६.८ प्रतिशत बहल बा । आघेक वर्षके ओहे अवधिमे अइसिन दाबी ५.६ प्रतिशत बहल रहे ।

अन्तर्राष्ट्रिय

म्यान्मामे भूकम्पपाछेक युद्धविरामके बावजुद सैन्य आक्रमणके संयुक्त राष्ट्रसंघसे निन्दा

काठमाडौं, ३० चैत । संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव अधिकार कार्यालय गैल महिनाके विनाशकारी भूकम्पपाछे घोषित युद्धविरामके बावजुद म्यान्मामे सैन्य आक्रमणके निन्दा करले बा । विनाशकारी भूकम्पमे तीन हजार छ सयसे ढेर मनेके मृत्यु हुइल रहे ।

“अइसिन समयमे जब मानवीय सहायता विपद् क्षेत्रमे पुना सुनिश्चित करनामे किल ध्यान केन्द्रित हुइपरठ, सेना यकर सट्टा आक्रमण सुरु करटि बा,” प्रवक्ता रविना शामदासानी एक विज्ञप्तिमे कले, “संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव अधिकार प्रमुख भोल्कर टर्क सेनाहे मानवीय सहायता वितरणमे कौनो फने ओ सब बाधा हटैना ओ सैन्य कारबाही रोक्न आह्वान करल बा ।” मिन आड हुलाइडके सेनासे आड सान सुकीके नागरिक सरकारसे सत्ता खोसलपाछे सन् २०२१ से म्यान्मामे बहुपक्षीय द्वन्द्व सुरु हुइल बा ।

मार्च २८ मे आइल भूकम्पमे अभिनसम कम्तीमे तीन हजार छ सय ४५ जहनके ज्यान गैल खबर आइलपाछे फेन छिटपुट भडपके रिपोर्टपाछे सैन्य जुन्ता गैल हप्ता अपन विरोधीसँग मिलके राहतके लाग शत्रुता अस्थायी रूपमे रोक्न आह्वान करले रहे । “मने भूकम्पपाछे ‘सैन्य बलसे एक सय २० से ढेर आक्रमण

करल बटाइल बा, ओइनमध्ये आधासे ढेर (आक्रमण) ओइनके घोषित युद्धविराम अप्रिल २ मे लागू हुइपरना समयपाछे हुइल रहे,” शामदासानी कले ।

“भूकम्पसे प्रभावित क्षेत्रसहित” संयुक्त राष्ट्रसंघके मानव अधिकार कार्यालयसे यीमध्ये अधिकांश हवाई ओ तोप आक्रमणमे संलग्न रहल निर्धारण करल रहे । “जनसंख्या हुइल क्षेत्रमे टमान आक्रमण हुइल रिपोर्ट करल बा, उमध्ये धेर अन्धाधुन्ध आक्रमण ओ अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानूनमे समानुपातिकताके सिद्धान्त उल्लंघन करना डेखाइठ ।” सागिडमे भूकम्पके केन्द्रविन्दुमे रहल क्षेत्र, विशेष कैके सेनाके विरोधीसे नियन्त्रित क्षेत्र, ‘खोजी ओ उद्धारके लाग ओ आधारभूत आवश्यकता पूरा करना स्थानीय समुदायके प्रतिक्रियामे भर परेरना” शामदासानी बटैले ।

“स्पष्टरूपमे यी साहसी प्रयासहे थप समर्थन करना आवश्यक बा,” ‘सबसे ढेर आवश्यक परनाहे सहयोग करना साक्षा प्रयासके’ आह्वान करटि उहाँ कले, “यिहे भावनामे हम्मे सेनाहे राज्य सल्लाहकार आड सान सुकी ओ राष्ट्रपति यु विन मिन्टसहित सन् २०२१ फेब्रुअरीसे जेलमे रहल बन्दीके लाग पूर्ण माफी घोषणा करना आह्वान करटि ।”

चुरे क्षेत्रके बस्तीमे पिनापानीके समस्या

धनुषा, ३० चैत । धनुषाके मिथिला नगरपालिका-११, चुरे क्षेत्रमे परना दुधपानी ओ माथिल्लो बाहुनमारा बस्तीमे बसोवास करटि आइल स्थानीय बासिन्दा खानेपानीके समस्यासे ग्रस्त बनल बा । सुकखा मौसम सुरु हुइलसँगे धारामे पानी अडना छोरलपाछे यहाँक जनजीवन प्रभावित बनल हो ।

दुधपानी खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिके अध्यक्ष जितबहादुर घिसिङ् खानेपानीके एक किल विकल्प धारामे पानी आइ छोरल ओरसे अब्बे यहाँ खानेपानीके चरम अभाव हुइल बटैले । मुहान सुखलपाछे धारामे पानी आइ छोरल बटैटि उहाँ दुधपानी बस्तीके करिब १६० घरधुरी पानीके अभाव भेलल जानकारी डेलै ।

उहाँ कले, “ट्यांकीसे सात सय मिटर उत्तरमे रहल खानेपानीके मुहान चैतके पहिल साताओर सुखल हो । पहिले धारामे २४ औं घण्टा पानी अडना करे ।

अब्बे मुस्किलसे एक घण्टा फेन पानी नैआइल । पानीके समस्या टे विगतके वर्षमे फेन रहे मने यी वर्ष और गम्भीर देखाइल बा ।” दुई दिनआघे वर्षा हुइल ओरसे मुहानमे पानी जम्मा हुइलपाछे धारामे पानी अडना समय बहल अध्यक्ष घिसिङ्को कहाइ बा ।

उहाँ यी समस्याके दीर्घकालीन समाधानके लाग बस्ती लगे रहल रातु नदीमे तटबन्ध निर्माण कैके बहाँसे लिफ्टिड प्रणालीमार्फत पानी बस्तीमे नन्ना योजना बनाइल जानकारी डेलै ।

स्थानीय प्रेमबहादुर कार्की चुरे क्षेत्रके बस्तीमे माथिल्लो बाहुनमारा फेन खानेपानीके समस्या रहल बटैले । उहाँक अनुसार सुकखा मौसम सुरु हुइलसाथ हरेक वर्ष धारामे पानी आइ छोरल । ओकरपाछे हम्हिनहे पानीके जोहो करना एकडम गाहो परठ । उहाँ कले, “पानीके अभावसे पशुपालन ओ खेतीपातीमे समेत असर परल बा । खेत सुकखा बा । पशुके लाग जोहो करना घाँस

उमैना गाहो हुइल बा । खानेपानी नैहोके महिलाहुकनके दिनके धेरजैसिन समय पानी खोज्नेमे बिटल बा ।”

वन निर्देशनालय मधेश प्रदेशके वन अधिकृत तथा प्रकृति संरक्षण अभियन्ता सुरेश शर्मा पाछे समय चुरे क्षेत्रमे पानीके मुहान सुकके जैना क्रम तीव्र बनल बटैले । मौसममे आइल परिवर्तन, वन विनाश, चुरे क्षेत्रके दोहन तथा विकास निर्माणके गतिविधिसे पानीके सतह घटल उहाँक कहाइ बा । उहाँक अनुसार यी वर्ष हिउँदमे पर्याप्त वर्षा नैहुइल ओरसे जमिनटरे पानीके सतह घटके मुहान सुकना क्रम बहल बा । चुरे क्षेत्रके लगातार दोहन ओ प्राकृतिक स्रोतके अत्यधिक उपयोगसे चुरे क्षेत्रमे बसोवास करना सर्वसाधारणसँगे वन्यजन्तु फेन पानीके मारमे परल शर्मा बटैले ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ सालको सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

थारु भाषा तथा साहित्य उत्थान मञ्च नेपाल

केन्द्रीय सदस्य तथा जिल्ला परिवार

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्भौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १७,३००/- अनिवार्य रूपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैगिक हिंसाको अत्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रूपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौं व्यवसायजन्य रोग लागनबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरूपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

Advanced Healthcare for all...

NISARGA
Hospital & Research Center Pvt. Ltd.

सिनीयर न्युरोलोजिस्टद्वारा
प्यारालाइसिस, मृगी र टाउको
सम्बन्धी समस्याको उपचार

डा. सुमन मर्दर्राई
MBS, MD (Neurology)
National Neuro Center
NMC. 6969
सिनीयर न्युरोलोजिस्ट

डाक्टर आउने मिति
चैत्र ३० गते, शनिवार
आफ्नो नाम दर्ता गरी दुक्क हुनुहोस् ।

चेक जाँच हुने समस्याहरू

- ★ प्यारालाइसिस भएका बिरामी
- ★ हात खुट्टा काप्ने वा झमझम गर्ने
- ★ मृगी छारे रोगको समस्या भएको बिरामी
- ★ टाउको दुख्ने समस्या भएका बिरामी
- ★ Parkinson रोग वा Movement Disorder
- ★ चक्कर लाग्ने समस्या
- ★ बिर्सिने समस्या

हसनपुर, धनगढी-५, कैलाली, नेपाल
091-527000/01/02, 9865680100
nisargahospitalnepal@gmail.com / nisargahospitalnepal

'एआई'के प्रयोगसे क्षयरोग जाँच

बैतडी, ३० चैत । बैतडीमे पहिलचो आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) के प्रयोग क्षयरोग जाँच सुरु हुइल बावै । आईसे सुन्या गाउँपालिकामे चार जाने, पुर्चौडी नगरपालिकामे तीन जाने ओ बैतडी कारागारके दुई जाने बन्दी सहित नौ जाने क्षयरोगी पत्ता लगाइल बावै ।

थपल लावा बिरामीसंगे बैतडीमे १०७ जाने क्षयरोगी उपचारके दायरामे आइल बाटै । क्षयरोग पत्ता लगैना स्वास्थ्यकर्मीके टोली आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) बोकके पुर्चौडी नगरपालिका ओ सुन्या गाउँपालिकामे खटल स्वास्थ्य कार्यालय बैतडीके सूचना अधिकारी विपीन लेखक बटैलै ।

उहाँ कहलै, "आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) कहलक डिजिटल कम्प्युटर रोबट हो । इहीसे मनेके एक्स-रे के सभभावित क्षयरोग पत्ता लगाजाइत । एआईसे एक्स-रेसे सभभावित बिरामीके पहिचान करत । सुदूरपश्चिम प्रदेशमे अइसीन एआई उपकरण प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनलायमे किल बावै ।"

एआईसे पत्ता लगाइल सभभावित क्षयरोगीके दुसरा चरणमे खकार परीक्षण केके बिरामीके निःशुल्क उपचार सुरु हुइल उहाँ बटैलै । क्षयरोगीके खोजपडतालके लाग एआईके प्रयोग कैना दक्ष जनशक्तिसहित स्वास्थ्यकर्मीके टोली बैतडी ओ बभाङके गाउँमे घुम्टी रहल

प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनायके क्षयकुशुरोग अधिकृत मनोज ओझा बटैलै । उहाँ इहे चैत २४ गतेसे बैतडी ओ बभाङमे क्षयरोग खोजपडताल हुइटी रहल बटैलै ।

बभाङमे फेन क्षयरोगके बिरामी नियमित उपचारमे हुइल थप रोगीके पहिचान करक लाग स्वास्थ्यकर्मीके टोली बभाङके थलारा पुगल उहाँ बटैलै । बभाङमे १०५ जाने क्षयरोगी नियमित उपचारमे रहल बाटै । क्षयरोगके औषधी नियमित सेवन कैलेसे चोखैना बटाइल बा । यद्यपि स्वास्थ्य कार्यालय बैतडीके तथ्यांक अनुसार गत बरस क्षयरोगके कारण ११ जाने ओ चालु आर्थिक बरसमे दुई जाने १३ जनहनके मृत्यु हुइल बा ।

नेपाल सरकारसे सन् २०३५ सम्म क्षयरोग नियन्त्रण ओ सन् २०५० सम्म क्षयरोग उन्मूलन कैना लक्ष्य लेहल स्वास्थ्य

कार्यालय बैतडीके प्रमख तिर्थराज भट्ट बटैलै । क्षयरोग पत्ता लगाइक लाग स्वास्थ्यकर्मीके टोली गाउँमे परिचालन हुइलेसे सक्क मौसमी रोजगारीके लाग भारत गैल मनै खोजपडतालके दायरामे आइ नैसकल उहाँ बटैलै ।

उहाँ कहलै, "लक्षण देखल बिरामी आभिन फेन स्वास्थ्य संस्थामे अइना अपिल करले बाटी । दुई हन्तासम लगातार खोकी लगनु, छाती बठाके स्वाश फेना करी हुइना, तौल घट्ना वा थकाइ लगना, रगतसहित वा रहित खकार खोक्ना, साँभके हल्का जुरी ओ पसिना अइना जैसिन लक्षण देखलमे क्षयरोग हो ।" एक जाने क्षयरोगी घरपरिवार ओ समुदायहे सङ्कमित बनाइ सेक्ना हुइल ओरसे रोगी पत्ता लगैना बरवार उपलब्धि मानजैना उहाँ बटैलै ।

मेगनम सावउसको अनुरोध

वनलाई डटेलोबाट बचाउन निम्न उपायहस्त अपनाओ ।

१. चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू जथाभावी नफालौ, सलाई चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू राम्रोसंग निभाओ ।
२. जंगलमा घाँस पलाउने आसमा वनमा उडेलो नलगाओ ।
३. हुरी बतास चल्ने ठाँउमा आगो नबालौ, बाल्ने परे होसियार अपनाओ ।
४. उडेलो बाट वन जोगाओ, जैविक विविधताको संरक्षण गरौ ।
५. आगलागी भई हालेमा स्थानीय सुरक्षा निकाय र वन कार्यालयमा खबर गरौ, सबै मिली निभाओ ।
६. वन क्षेत्रको बाटोको दायो-बायो रहेका पतिंगर सल्लीपिरलहटाइ सफा राखौ ।
७. गाउँ टोलमा आगलागी तथा वन उडेलोको रोकथामको बारेमा आजैबाट कुरा गरौ (जनचेतना फैलाओ) ।
८. पानीको मुहान पोखरी र दहको संरक्षण तथा संवर्द्धन गरौ ।
९. वनमा उडेलो लगाउने कार्य दण्डनीय अपराध भएकाले त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याओ ।

साथै नयाँ वर्ष २०८२ सालको सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण उपभोक्ता, वन संरक्षणप्रेमी तथा नेपाली काजुभाइ, किडीबिहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि स्वम् उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त कर्दछौ ।

मेगनम सावउस परिवार

घोडाघोडी-१२, वनवर्षा, कैलाली

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

डा. संजयकुमार गुप्ता
एम.बि.बि.एस., एम.डि. (टि.यु.)
इन्टरनल मेडिसिन वरिष्ठ
कन्सल्टन्ट फिजिसियन (पेट,
छाती, मुटु, कलेजो, मधुमेह
(सुगर), प्रेसर, तथा थाईराईड
रोग विशेषज्ञ
एन.एम.सी. नं.-१०५६४

डाक्टरद्वारा दिइने स्वास्थ्य सेवाहरू

- मुटु दुखेको, मुटु भारी जस्तो भएको, मुटुको धडकन बढेको ।
- सास लिन गाह्रो हुने, छाती दुख्ने, रूघाखाकी लागेको, खकारबाट रगत देखिने, लामो समयदेखि दमको समस्या भएको ।
- पेट दुख्ने, कोखा दुख्ने, मुखबाट रगत बग्ने ।
- अमिलो पानी आउने, द्याउ-ह्याउ आउने, उल्टी हुने, पेट फुलेर खान मन नलग्ने ।
- पिसाब पोल्ने, रातो पिसाब आउने, कम पिसाब हुने, पिसाब बन्द हुने, राति धेरै पटक पिसाब हुने, खुट्टा सुनिने, पहेंलो पिसाब हुने ।
- पेट फुल्ने, हात खुट्टा सुनिने, पेटमा पानी जम्ने, जण्डिस हुने, खाना नरुच्ने, दम हुने ।
- धेरै मोटो हुने, निन्द्रा धेरै लाग्ने, मुटुको धडकन बढ्ने, आँखा बाहिर आउने, मान्छे एकदम पातलो हुने ।
- टाउको दुख्ने, चक्कर लाग्ने, हिँड्दाखेरि लडिबुडी हुने, निन्द्रा नलग्ने, हिँड्दा खेरि दम हुने ।
- धेरै तिखा लाग्ने, धेरै पिसाब हुने, धेरै खान मन लाग्ने, हातखुट्टा भ्रम-भ्रम गर्ने ।
- सुगर, प्रेसर, थाइराइड रोगको उपचार तथा परामर्श ।
- ज्वरो सम्बन्धी सम्पूर्ण रोगको उपचार ।
- शरीरमा रगत कम हुने, अल्छी लाग्ने, शरीर सुनिने, थाकने ।
- बाथ रोग सम्बन्धी उपचार तथा परामर्श ।

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हावा सेवाहरू : १) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन ।
२) स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सेवा (बाँझोपान, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेसन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाड्डोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरीरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किडनीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अप्रेसन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेसन) । ४) हाड(जोर्नी) तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गो, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट हड्डिको अप्रेसन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा भ्रमभ्रमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गोको र खुँडेको अप्रेसन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली
फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२९२४९

राधाकृष्ण सावउसको अनुरोध

वनलाई डटेलोबाट बचाउन निम्न उपायहस्त अपनाओ ।

१. चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू जथाभावी नफालौ, सलाई चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू राम्रोसंग निभाओ ।
२. जंगलमा घाँस पलाउने आसमा वनमा उडेलो नलगाओ ।
३. हुरी बतास चल्ने ठाँउमा आगो नबालौ, बाल्ने परे होसियार अपनाओ ।
४. उडेलो बाट वन जोगाओ, जैविक विविधताको संरक्षण गरौ ।
५. आगलागी भई हालेमा स्थानीय सुरक्षा निकाय र वन कार्यालयमा खबर गरौ, सबै मिली निभाओ ।
६. वन क्षेत्रको बाटोको दायो-बायो रहेका पतिंगर सल्लीपिरलहटाइ सफा राखौ ।
७. गाउँ टोलमा आगलागी तथा वन उडेलोको रोकथामको बारेमा आजैबाट कुरा गरौ (जनचेतना फैलाओ) ।
८. पानीको मुहान पोखरी र दहको संरक्षण तथा संवर्द्धन गरौ ।
९. वनमा उडेलो लगाउने कार्य दण्डनीय अपराध भएकाले त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याओ ।

साथै नयाँ वर्ष २०८२ सालको सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण उपभोक्ता, वन संरक्षणप्रेमी तथा नेपाली काजुभाइ, किडीबिहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि स्वम् उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त कर्दछौ ।

राधाकृष्ण सावउस परिवार

भजनी-२ र ३, रजवारा, कैलाली

लौकहाभौकहा सावउसको अनुरोध

वनलाई डटेलोबाट बचाउन निम्न उपायहस्त अपनाओ ।

१. चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू जथाभावी नफालौ, सलाई चुरोट तथा बिडीका ठुटाहरू राम्रोसंग निभाओ ।
२. जंगलमा घाँस पलाउने आसमा वनमा उडेलो नलगाओ ।
३. हुरी बतास चल्ने ठाँउमा आगो नबालौ, बाल्ने परे होसियार अपनाओ ।
४. उडेलो बाट वन जोगाओ, जैविक विविधताको संरक्षण गरौ ।
५. आगलागी भई हालेमा स्थानीय सुरक्षा निकाय र वन कार्यालयमा खबर गरौ, सबै मिली निभाओ ।
६. वन क्षेत्रको बाटोको दायो-बायो रहेका पतिंगर सल्लीपिरलहटाइ सफा राखौ ।
७. गाउँ टोलमा आगलागी तथा वन उडेलोको रोकथामको बारेमा आजैबाट कुरा गरौ (जनचेतना फैलाओ) ।
८. पानीको मुहान पोखरी र दहको संरक्षण तथा संवर्द्धन गरौ ।
९. वनमा उडेलो लगाउने कार्य दण्डनीय अपराध भएकाले त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याओ ।

साथै नयाँ वर्ष २०८२ सालको सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण उपभोक्ता, वन संरक्षणप्रेमी तथा नेपाली काजुभाइ, किडीबिहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि स्वम् उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त कर्दछौ ।

लौकहाभौकहा सावउस परिवार

भजनी-४, बिजुलीया, कैलाली

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाइन्छ ।
कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था ग्नेको जानकारी गराउँदछौ ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन नं. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

कर्मचारी आवश्यकता

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१/१२/२४

विज्ञापन नं. ३/२०८१/०८२

निसर्ग हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

हसनपुर, धनगढी-५, कैलाली

कर्मचारी पदपूर्ति सम्बन्धी सूचना

यस हस्पिटलका लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारीहरू आवश्यक परेको हुदा इच्छुक तथा योग्यता पुगेका व्यक्तिले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १० दिन भित्र रित पूर्वको दरखास्त फाराम आहवान गरिन्छ ।

तपसिल

सि.नं.	पद	संख्या	शैक्षिक योग्यता
१.	Staff Nurse	२५ जना	PCL Nursing विषय उर्तिण गरेको ।

- पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू :- शैक्षिक योग्यता अनुसारका मार्कशीट, सर्टिफिकेट तथा सम्बन्धित काउन्सिलको नविकरण भएको प्रमाण-पत्र, नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्र र काम गरेको भए अनुभवको प्रमाण-पत्र साथ दरखास्त पेश गर्नुपर्नेछ ।
- अनुभवीलाई विशेष ग्राहता दिइनेछ ।
- साथै स्टाफ नर्सहरूलाई हस्पिटलबाट कमागत रुपमा ICU तालिम पनि उपलब्ध गराइनेछ ।
- तलब सुविधा :- हस्पिटलको नियमानुसार ।
- उमेर :- १८ वर्ष पुरा भे ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ ।
- परीक्षाको किसिम :- मौखिक ।

थप जानकारीको लागि ०९१-५२७०००/५२६५६८०१००
Email: nisargahospitaldgd@gmail.com